

Warszawa, 09.03.2016 r.

SPRAWIEDLIWOŚCI

DL-III-070-17/16 /4

160308 - 00279

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z pismem procesowym Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 20 stycznia 2016 r., modyfikującym jego wniosek z dnia 22 lipca 2013 r. w sprawie U 7/13, poprzez stwierdzenie niezgodności przepisów § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. U. Nr 124, poz. 1359 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (Dz. U. poz. 1809) oraz § 34 w/w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w zakresie, w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia z art. 95 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.), z art. 41 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

– na podstawie art. 56 pkt 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, z późn. zm.),

przedstawiam następujące stanowisko:

Przepis § 25 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. Nr 124, poz. 1359 z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 13 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. poz. 1809) oraz § 34 w/w *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości* w zakresie, w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia* z art. 95 § 3 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.) jest zgodny z art. 95 § 3 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.), z art. 41 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie

Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 20 stycznia 2016 r. stanowi modyfikację jego wniosku w sprawie (U 7/13), w związku z nowelizacją przepisu § 25 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. Nr 124, poz. 1359, z późn. zm.), na mocy § 1 pkt 13 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 października 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. poz. 1809).

W ramach nowelizacji z § 25 pkt 4 w/w *rozporządzenia* wyeliminowano możliwość umieszczenia nieletniego w oddzielnym pomieszczeniu mieszkalnym i wprowadzono nieprzekraczalny termin przebywania nieletniego w izbie przejściowej do 14 dni.

Rzecznik Praw Obywatelskich nadal kwestionuje konstytucyjność przepisów, jak we wniosku pierwotnym, uznając, że nowelizacja nie czyni zadość standardom konstytucyjnym. Minister Sprawiedliwości w związku z wnioskiem Rzecznika Praw

Obywatelskich zajął stanowisko, że przepis § 25 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. Nr 124, poz. 1359, z późn. zm.) oraz § 34 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 r. w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich* (Dz. U. Nr 124, poz. 1359, z późn. zm.) w zakresie w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia* z art. 95 § 3 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.), jest zgodny z art. 95 § 3 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.) i jest zgodny z art. 41 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Uznać należy, że brak jest podstaw do zmiany stanowiska przez Ministra Sprawiedliwości wobec zmodyfikowanego wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich, który podnosi te same argumenty przemawiające za niekonstytucyjnością zakwestionowanych przepisów.

Minister Sprawiedliwości przedstawiając swoje stanowisko uprzednio podnosił natomiast, że przepisy delegacji ustawowej, zawartej w *upn*, przewidują dla niego upoważnienie do ustanawiania i znoszenia takich zakładów i schronisk oraz do określenia ich rodzajów, w zależności od stosowanych wobec nieletnich środków i form oddziaływania wychowawczego, resocjalizacyjnego i terapeutycznego, sposobu wykonywania nadzoru, o którym mowa w art. 95 § 1 *unp*, organizacji tych schronisk i zakładów oraz szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu w nich nieletnich, tak by zapewnić m.in. bezpieczeństwo zakładów i schronisk. Minister Sprawiedliwości podnosił również, że umieszczenie nieletniego w izbie przejściowej nie jest równoznaczne z działaniami nakierowanymi na ograniczenie jego wolności, których celem jest represyjna izolacja, tylko ze względu na to, że przepisy *rozporządzenia* wskazują jako jedną z przesłanek umieszczenia nieletniego w izbie przejściowej lub oddzielnym pomieszczeniu mieszkalnym – zapewnienie

bezpieczeństwa i porządku w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich. Obok funkcjonują również takie przesłanki jak: poddanie nieletniego wstępnym badaniom lekarskim, przeprowadzenie wstępnej rozmowy adaptacyjnej, przygotowanie planu indywidualnych oddziaływań, zapobieganie agresji lub dezorganizacji życia w zakładzie (§ 44 ust. 2 *rozporządzenia*). Świadczyć może to raczej o potrzebie odseparowania nieletniego w celach adaptacyjnych, które oczywiście mogą być związane z zapewnieniem również bezpieczeństwa i porządku w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich. Zdaniem Ministra Sprawiedliwości problemem mogłaby być wadliwa praktyka w niektórych przypadkach stosowania tego przepisu, nie zaś sama konstrukcja przepisu.

Dlatego też, stwierdzić należy, mimo modyfikacji wniosku przez Rzecznika Praw Obywatelskich, że zachowuje aktualność uprzednio przedstawione stanowisko Ministra Sprawiedliwości w sprawie (U 7/13).

Z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Andrzej Warchoł
PODSEKRETARZ STANU